

Mødet genoptoges Kl. 8.

Rode: Jeg nævnte i Eftermiddagsmødet det amerikanske Laan, som var optaget paa den dyreste Tid, og af hvilket den Del, der skulde bringes hjem, blev solgt herhjemme, da Kurserne var faldet betydeligt; i Forhold til den Kurs, der opnaaedes i den Periode, da man kunde have realiseret det omtalte Beløb, fra den 4. November 1920 til den 16. December 1920, da Realisationen begyndte, er der paa Realisationen af Laanet et Tab af 7 Mill. Kr. Jeg har gjort Rede for dette Forhold tidligere paa Grundlag af de Oplysninger, der var fremkommet indtil da, og den højtærede Finansminister udtalte, at han gerne vilde foranledige, at en yderligere Redegørelse fremkom for Realisationen af de to amerikanske Laan, og en saadan Redegørelse, der ogsaa var ønskelig, er nu fremkommet til Finansudvalget. Vedrørende det første af disse Laan, Laanet af 1920, meddeler Finansministeriets 2det Departement, at man først begyndte Realisationen den 16. December, skønt Provenuet var stillet til Raadighed den 4. November, fordi Laanet for største Delen skulde anvendes til Betaling af Erstatningssummen for Sønderjylland; dette var Hovedformaalet for Laanets Optagelse, idet man hurtigt under Forhandlingerne om Erstatningssummen var blevet klar over, at Danmark vilde komme til at bære en Del af Kronens deprecierede Værdi og altsaa maatte betale i Dollars. Dette sidste var ganske bekendt, og denne Forklaring for Opsættelsen af Laanets Realisation kunde den højtærede Finansminister selvfølgelig have givet, den Gang Sagen blev rejst her under den sidste Statslaansdebat, men han har ikke gjort det, og den Forklaring, der gives, er ogsaa ganske uholdbar. Thi den højtærede Finansminister erklærede, den Gang Laanet blev forelagt Rigsdagen, at vel skulde en væsentlig Del deraf anvendes til at betale Erstatningssummen for Sønderjylland, men en betydelig Del skulde komme de danske Finanser til gode. Man kunde da vel have realiseret den forventede Del, man vilde intet have tabt, tværtimod have vundet, hvis man tilfældigvis var kommet til at realisere for meget, men ved at undlade at realisere har man naaet det Resultat, at den danske Statskasse har oppebaaret 7 Mill. Kr. for

lidt — maaske har andre, som har haft med dette Laan at gøre, været heldigere i dette Forhold. Det oplyses i de forrige Meddelelser, at Laanet var solgt af Staten gennem Nationalbanken til Landmandsbanken og Firmaet R. Henriques jun. Den Meddelelse, der nu er givet, oplyser en Enkelthed om dette Forhold, som bør nævnes, da Sagens øvrige Forhold har været fremme, nemlig den, at den sidste Del af Beløbet, den Del, som er realiseret gennem R. Henriques jun., ikke er solgt, som man kunde formode, paa samme Maade som af Nationalbanken og Landmandsbanken, men er solgt af selve Finansministeriet med Firmaet Henriques jun. som Mellemand, og Grunden var den, at det indbyrdes Forhold imellem Kursen paa Dollars og Sterling i London var blevet ændret, og at man derfor mente at burde sælge en Del, saaledes at Finansministeriet fik Sterling godskrevet hos et Bankfirma, Hambro i London. At Finansministeriet saaledes selv har solgt en Del af Laanet gennem dette Firma, har ikke været til Skade for Laanets Afhændelse, tværtimod, man har derigennem opnaaet endogsaa nogen Fortjeneste, en Gennemsnitskurs, der er 4 Points højere end den, der blev solgt til gennem Bankerne. Men i øvrigt, bortset fra den Fejl, der efter min Opfattelse er gjort, og som ikke er forklaret eller kan forsvares, at man har udsat Realisationen til den 16. December, frembyder selve Realisationen ingen Ejendommeligheder, idet den baade gennem Landmandsbanken og Nationalbanken altid er sket til den officielle Kurs, ofte — hvad jeg nævnte forrige Gang — til den foregaaende Dags Kurs, selv om denne laa betydeligt højere end Kursen paa Realisationsdagen. Der er altsaa intet Tab lidt ved den Kurs, hvortil Realisationen her har fundet Sted.

Anderledes forholder det sig med Laanets Realisation i 1921. Jeg kritiserede der to Forhold, for det første, at man havde solgt ca. 10 Mill. Dollars Dagen efter Laanets Vedtagelse til en meget lav Kurs. I de Dage, netop to Dage forinden og selve Realisationsdagen, stod Kursen meget lavt, derefter steg den meget betydeligt, og Realisationen til den lave Kurs betyder et Tab paa $2\frac{3}{4}$ Mill. Kr. Herom siger Nationalbanken i en Redegørelse, at naar man begyndte med at sælge større Poster, hænger det blandt andet sammen med de Forventninger, der var oppe om store amerikanske Laan til de nødlidende Lande, som ved Udbud a Dollars i Europa, hvor Laanet effektueredes, nødvendigt maatte bringe Kursen ned. Den Forventning, der